

การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการจัดการความรู้ของนักวิชาการพัฒนาชุมชน ในพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต (ศพช.เขต) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการความรู้ของนักวิชาการพัฒนาชุมชน (2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้ของนักวิชาการพัฒนาชุมชน (3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการความรู้ของนักวิชาการพัฒนาชุมชน ในพื้นที่ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต (ศพช.เขต 2)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 2 (ศพช.เขต 2) และจังหวัดในความรับผิดชอบ จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี และตราด ซึ่งประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มงาน (นักวิชาการพัฒนาชุมชน 8ว) และนักวิชาการพัฒนาชุมชน จำนวน 82 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test

ผลการศึกษา พบว่า

1. ความรู้ความเข้าใจในการจัดการความรู้ของนักวิชาการพัฒนาชุมชน อยู่ในระดับมาก
2. นักวิชาการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพการจัดการความรู้ในระดับ สูง เมื่อแยกเป็นรายด้าน ด้านการพัฒนาบุคลากรอยู่ระดับสูง ด้านการพัฒนาฐานความรู้ อยู่ระดับสูง และด้านการพัฒนางานอยู่ระดับปานกลาง

3. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้ ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้อง ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้ คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาปฏิบัติราชการ ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการความรู้ในงาน พัฒนาชุมชน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการความรู้ด้านประ โยชน์ที่จะได้รับ

4. ปัญหาอุปสรรคในการการจัดการความรู้ของนักวิชาการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนา บุคลากร ส่วนใหญ่ ได้แก่ ระยะเวลาจำกัด เนื่องจากมีภารกิจอื่น ๆ รongลงมา ขาดความต่อเนื่องใน การดำเนินงาน และบุคลากรไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ด้านการพัฒนางาน ได้แก่ ระยะเวลาจำกัด เนื่องจากมีภารกิจงานมีมาก และเร่งด่วน รongลงมา นโยบายการทำงานมีความเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลา และระบบรายงานมีจำนวนมาก และซ้ำซ้อน ด้านการพัฒนาฐานความรู้ ได้แก่ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ไม่ทันสมัย และเหมาะสม รongลงมา ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ เฉพาะด้านการ สร้างระบบฐานข้อมูล และขาดการปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

1. ศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขต (ศพช.เขต) และสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัด ควรมีตำแหน่งงานด้านพัฒนาระบบงานข้อมูล โดยเฉพาะ สำหรับทำหน้าที่ด้านสารสนเทศ ในการรวบรวม เผยแพร่ ข้อมูลที่ได้จากการจัดการความรู้

2. ควรทำการศึกษาประสิทธิภาพการจัดการความรู้ของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนทุกคน โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในระดับอำเภอ ในฐานะผู้ปฏิบัติงานการจัดการความรู้งานพัฒนา ชุมชนในระดับพื้นที่

3. การสร้างฐานข้อมูลองค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่ทางระบบเอกสารหรือระบบสื่อสาร มีการ เผยแพร่ในทางอินเทอร์เน็ตของระดับกรมเท่านั้น ควรสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ในทุกๆระดับ ตั้งแต่ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด เป็นต้น

The three objectives of the study were : (1) to examine the level of efficiency of community developers in knowledge management, (2) to identify the factors affecting their efficiency, (3) to find out their problems and suggestions on increasing the efficiency in knowledge management of the community development in the area under the Center for Technical Assistance in Community Development Area .

The sample consisted of 82 community developers at the Center for Technical Assistance in Community Development Area 2 and seven provinces under its responsibility, i.e., Rayong, Chonburi, Chachoengsao, Prachinburi, Sakaew, Chanthaburi, and Trad. A questionnaire was used to collect the data. The statistics for data analysis were percentage, frequency, mean, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were summarized up below :

1. Overall, the knowledge and understanding knowledge management of community developers was found to be at a high level.
2. The community developers in the study were also highly efficient in knowledge management. Two dimensions that were highly efficient were personnel development and knowledge base development, but work development was only moderately efficient.
3. To factor significantly affecting the efficiency knowledge management was acknowledgement of related news and information. In contrast, the factors that had no

relationship with the efficiency in knowledge management were gender, age, marital status, education, work position, rank, number of working years, experience in managing knowledge in community development, and knowledge and understanding of knowledge management in terms of benefits from it.

4. Regarding the problems encountered by community developers, the most important problem in personnel development was limited time due to other businesses, followed by lack of operational continuity and the personnel's unwillingness to accept change. Next., the most important problems in work development was limited time due to a lot of work to do and urgency second by work policy which was changing all the time and a lot of reports to write and the overlapping of reports. Moreover, the most important problem in development the knowledge base was unsuitable, outdated technology and equipment, followed by lack of qualified personnel, especially in building a database system, and no updating of the database.

Recommendations

1. The Center for Technical Assistance in Community Development Area and the Provincial Office of Community Development should have positions for data system development. These officials will be responsible for collecting and disseminating information derived from knowledge management.

2. Further research should study the efficiency in knowledge management of individual community developers, especially those at the district level, as they are responsible for knowledge management in community development in the area.

3. A database should be built to spread the information through the documentary system or the communication system. Dissemination of information via the Internet should be done at all levels, not just at the departmental level, but at the district level and the provincial level as well.